

Pèl & Ploma

A l'aigua!

L'únic remei que queda pera treure-s en un instant el bany de pols pastada am sol és refrescar-se dintre l mar. D'això n diuen banys frets, perquè quan l'aigua és calenta s troba bona. El dibuix de doble plana que publiquem representa la decisió de tot-hom en aquests instants. Un cop cordada la sandalia, capa a terra i cap a mar falta gent. La senzilla escena passa a *can Tunis*, on la sorra substitueix els palets cantelluts de la Mar Vella. Ja veuen els nostres llegidors o miradors (que de tot hi ha) que no reparem en gastos i els hi portem els banys a domicili.

De París

AL SR. R. CASAS, pintor

Barcelona

Amic Ramon: Fins ara no m'adono que no t'he escrit d'ençà que soc en aquesta banda del Pireneu. Gràcies a l'amable hospitalitat del PEL & PLOMA, i permetent-ho, per altra part, l'indole del periodie, t'explicaré aquí quatre cosetes d'aquelles que no lliguen dintre d'un article de titol definit. Així, al mateix temps que tindràs notícies meves, t'obligaré a llegir un cop a la vida l'interessant semmanari del qui ets tu l millor ornament.

Sabràs, doncs, que la meua salut és tant immillorable com sempre i com desitjo sigui la teua, la de tots els amics i coneguts de l'Ensanxe i ciutat vella. Essent a l'article salut, te diré que la primera pega fou el no trobar au en Santiago (Rusiñol), que, curat, engreixat i amb una barba d'apostol que és, sen havia anat la vigília. Tot això ho sé per boca de tots els barcelonins de París i per una fotografia que m'ha donat en Cañellas (35, Avenue Wagram). Més tu ja l'hauràs vist i diràs allò de cantin papers i mentin barbes, al revés. Dels altres amics, molts són a refrescar-se la naturalesa cap al Mig-dia, que és una manera estranya de refrescar, i els demés s'estàn tranquilament aquí, ennegrint paper o emblauint teles. Com a gran novetat sols he trobat la del famós amic Pere Coll, que li han adornat la gira del *ranglau* am la cinteta morada de l'instrucció pública; altrament dit, és *officier d'Académie*, com en Gener i en Sadurní. Això m fa venir a la memoria que de collarets com aquells que tu volies per en Ziem ja no n fan; però n'hi porto un de pell blanca natural am filets d'or, que estarà més maco que la Clío de Merode.

Ja que t parlo de cintes, també he reparat molts barrets com aquell que tu t vas comprar, negre, am llaç escocès i que de què t costa un disgust al sortir dels toros; més si tu fossis aquí te n compraries un de l'últim motllo, que són de feltre blanc, color que requereix molta netedat per part dels que ls porten. Les dones, sense cap excepció, els gasten totes com aquell que tu vas dibuixar a la ciclista del número dos del nostre semmanari. Ja veus que no perdo l temps a París i que faig estudis d'indumentaria.

Dic que no perdo l temps i pot-ser exagero, perquè desde fa tres semmanes semblo una *película* de cinematograf, anant,

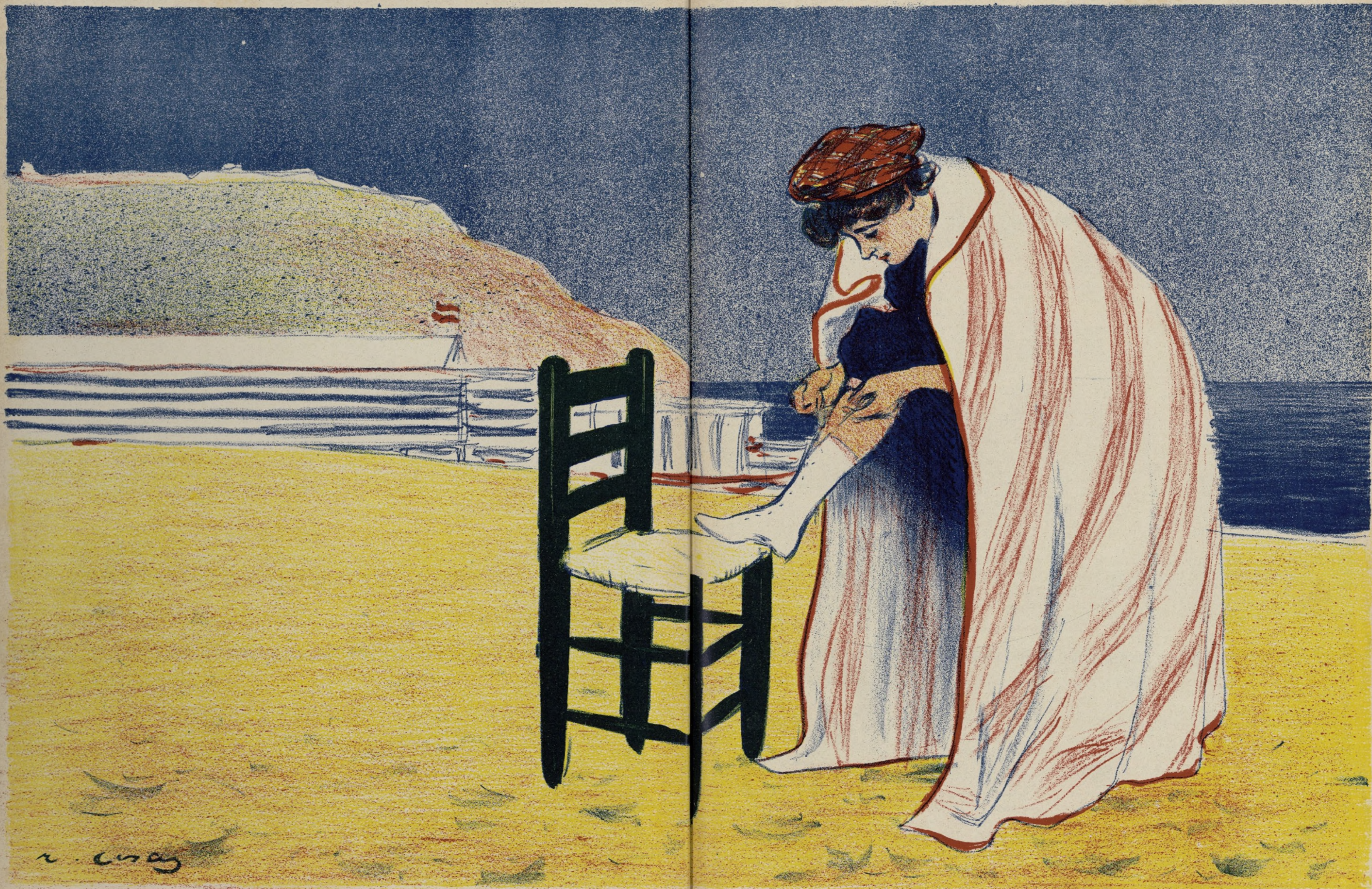
venint, pujant, baixant, corrent, rodant, saltant, mirant, veient i fent-ho tot, menys lo que desitjaria un xicot com jo, que, essent ja de certa edat, més busca l repòs voluntari que l moviment continu. I que ls planyo als infeliços que sols coneixen París en qualitat de forasters! I que poc se sembla l'estada de l'equipatge humà viatjant a gran velocitat, am la delitosa digestió del qui, arreglat de vida, la passa aquí, fruit de tot lo bo, que és molt, i que de tant en tant s'entreveu, quan els remolins de l'escoria entrobren la massa.

El pobre foraster, tant si ho és de noms i de fets com solament per sa qualitat d'exotic, sols veu la crosta; l'instal·lat, el que planta sa vida en mig d'aquesta bellugadissa de gent i de persones, ne veu la molla, i si té bones dents fins pot menjar-ne. L'infeliç foraster, o queda reduït al denigrant nivell d'un esclau den Bædecker o den Joanne, o al d'un observador que s'equivoca segons el color de les ulleres que gast; si l foraster s'hostatja a Montmartre, que no se n'hi hostatjen gaires, valdament hi passi un més, se pensarà que París és aquella Babilonia moderna de que s parla tres cops cada semmana entre ls que no hi han estat, però que sen moren de ganes. A cada casa, un cafè; a cada cafè, un escandol; a cada escandol, raons que no poden dir-se; i lo que s diu cridant, de lo que no deu fer-se. Els homes, molts d'ells agiten melenes que podrien entortolligar-se com monyos; els altres, quan menys, van vestits estafalariament i cridarien l'atenció al Passeig de Gracia, tant com un gomós dels nostres en una reunió dels d'aquí. Les dones, si no van vestides de ciclista, que ja és una vestimenta ben masclenca

quan no s porta am solta, van cobertes de teixits blaus furiosos, carmesí, groc de taronja, vert i altres colors dels que ataquen, que saben salvar am combinacions ultra-impressionistes. El foraster que cau en un d'aquests llocs de reunió pública, se queda esporuguit i marejat, i si no corre gaire per París, generalisa i se creu que tot-hom és així i porta una vida que no pot durar. Si mira prim i s'entera, a copia de temps veurà que tot aquell escandol, cridoria, raons, gatzara, vestits, barrets i pomes, tota la barreja de coloraines, cafès, balls, cerveseries, teatres, putxinel·lis de cartró o de carn, tot això i molt més dura, creix i manté an els que ho fan pel dalit dels forasters d'anar-ho a veure.

Si en lloc de Montmartre suposem al foraster vivint en el centre de París, en els *boulevards* centrals, per exemple, encara podrà treure conseqüències més equivocades: els crits dels trinxeraires venent una pila de trastets lletjos i ximpls, com: la manera de tractar les sogres com se mereixen; el ministeri en

10 Cents

Ayuntamiento de Madrid

PÉL & PLOMA

manigues de camisa; números vells de diaris morts; gocets de pell de conill que salten quan el venedor vol i que mai més se mouen quan són venuts; cançons bunyols; botonets de llauna daurada; tercers volums de llibres comprats a pes; gorres de paper; trompetes de cartró; planos d'abans del diluvi; vistes fetes de memòria; i tots aquells paperets, cartronets i bastonets que quan s'arriba de viatge han costat molts diners i sols són escombreries comprades durant el temps hipnòtic de l'estada aquí. D'aquests crits pot passar als de la *Bourse*, on sembla mentida que no ho facin de per riure; al brugit dels cotxes, omnibus, ciclistes, automòbils i demés coses que corren, xafen, xiscen i empestifèn de fang; als cafès quasi mai vuits, agitats, am la gent apilotada, bevent depressa coses ben fortes, que facin força mal; i tot això veient passar una interminable restellera de gent de tot arreu, on ni falten xinos de debò ni toreros de per riure.

Si en lloc del centre sen va cap a ponent, on va tirant més i més el moviment de luxe, se pensarà l passa-volant que tot-hom viu de renda, que ningú surt més que n cotxe ni gasta més que vestimentes refinades.

Si no coneix París, de nit anirà quasi de segur al *fuli* (*folies bergères*), a l'*Olimpia*, a l'*Alcazar*, als embaixadors, al molí roig, a tot arreu, menys a veure la Réjane, el teatre francès o alguna de les coses delicades que poden veure-s pagant, perquè les millors no les veu pas qui vol, com passa per tot arreu.

Visquí allí on visquí, té d'hostatjar-se en una fonda aon per més o menys francs fan bona cara; on ningú parla bé ni francès ni cap llengua; on no hi viu ni va ningú dels que fan fer els grans sorolls de París, aquells que no s fan amb organet, trompeta, bombo ni platerets, però que fan tro. Ha de menjar les mateixes coses convencionals a la francesa i té de beure lo que ls parisencs del seu braç no han volgut.

Per totes aquestes coses planyo an els pobres forasters, ara que quasi s pot dir que tinc de fer la seva vida, i que pera retirar-me un xic i concentrar les idees em trobo cara a cara am les parets de color de fotograf del meu quarto; amb un rellotge neumàtic que cada minut me diu l'hora que tant se m'endona; i amb els criats, que, de tant vigilar les estrenes, sembla que m'espion els pocs passos que faig. Per això, també, encara planyo més an els forasters, perquè ni tant sols la novetat que ara m fa a mi poden sentir-la; i així tenen d'anar emmagatzemant tirries i més tirries contra l pobre París que no hi té cap culpa, perquè tant a Montmartre, com al centre, com a ponent, com en els llocs de nit, la festa s fa per ells, i els crits, les raons, les llums, els sorolls, el mareig, les empentes, els cotxes, els omnibus i tota la tavola, gentada, broma de cartró i vici a tant la lliura. Per això ls planyo, perquè sé, i ho sé després de molts anys de badar, que l París que ha fet rotllo és un recó qualsevol d'un barri ben tranquil, on uns homes que no passen la nit al cafè ni l dia al *boulevard*, trasquen fins que no poden més, cadascú en el seu rengló. Desde l pobre manobre que sols té les mans com intel·ligència, fins a un Zola, un Degas o un Mirbeau, que fan i desfan de diferents maneres els idols que ls altres adoren o arrosseguen, segons el temps que fa o la lluna que marca l *parenòstic*. Per això planyo encara més que per res al foraster, perquè com un tap de suro que puja, baixa, va endavant o endarrera, en fi de comptes no vol anar en lloc, passa indiferent entremig de lo que aquí remouen els pocs homes que hi han entre ls més intel·ligents del món, i que un cop cada foraster torni al seu reconet ont el breolaren, té de sentir-ne prompte o tard els efectes innegables.

Per això m planyo de semblar foraster, perquè també ho eren uns que avui se feien un tip de riure davant de la Santa Genoveva del Panteó; ja que no sabien lo que lliga tant fort l'ideal am l'història de París, ni per què ho pintaren allí les mans d'un geni pera ells desconegut; ja que de segur no aniràn a parar llurs rialleres despulles a cap Panteó de glòria, però si potser de *propiedad*; i ¿per què, en lloc de contribuir a la pro-

clamació de la bestiesa pública, no sen van a contemplar algun país de palmeres o de vano, i allí, tomant el sol a dojo, no hi pasturen?

Exposición de carteles artísticos, en Madrid

Un conocido negociante en objetos artísticos me certifica la verdad de lo siguiente: habiendo adquirido una gran colección de carteles artísticos en Barcelona para realizarlos en París, los expuso en Madrid, donde se detuvo algunos días para dar á conocer el sitio y carácter de la exposición, insertó varios anuncios en los mejores diarios de la Corte, y, efectivamente, nadie pareció por el hotel. Reiteró el anuncio, añadiendo que podían adquirirse ejemplares, y un día recibió el atónito mercader la visita de un curioso, que sin ambages le pidió el precio de todo lo expuesto. Dióselo en el acto mi amigo, á lo cual repuso el único visitante que él sólo los compraba á peso, pues era traperero.

Por la tarde empaquetáronse todos los carteles, y en pocos días los ha realizado en París, donde hay quien los compra al detall, y por cierto á elevado precio.

Como este suelto no reza con los aficionados de Barcelona, que son ya muchos, hemos creído oportuno redactarlo en castellano, para los efectos oportunos.

Se suscriu al PÈL & PLOMA

a **Barcelona**, en les llibreries de:

A can Parés, 3, Carrer de Petritxol.
L'Avenç, 20, Ronda de l'Universitat.
Verdaguer, 5, Rambla del Mig.
Duran i Bori, 30, carrer de Fernando.
López, llibreria espanyola, 20, Rambla del Mig.
Corne, llibreria francesa, 8 i 10, Rambla del Mig.
Piaget, llibreria francesa, 23, Rambla del Mig.
Cerveceria dels IV Gats, carrer de Montesión.
Kiosco Tasso, Pla de la Boqueria (venda a l'engròs).

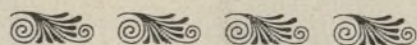
a **Gràcia**, a can Xubó, 91, carrer Major.

a **Madrid**, Pórticos de Apolo.

a **París**, l'on s'abonne chez:

Ed. Sagot, 39 bis, rue Châteaudun.
Boyveau & Chevillet, 22, rue de la Banque.

a **London**, Emile Pelletier, 30, Goodge Street Tottenham Court Road.

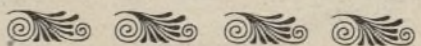
Tots els dilluns, dimecres i divendres, a les 10 de la nit.

Corrida de toros pels Putxinell-lis. Abans una peça en un acte.

Dijous i diumenges, a dos quarts de cinc de la tarda.

Funcions de broma per nois.

Se serveix beure i menjar a totes hores.

NOTA. — La litografia del present número ha sigut tirada a can UTRILLO & RIALP, S. en C., Passeig de Gràcia, 6, Gràcia.

Els clixés dels anuncis son fets per la casa J. THOMAS, 375, carrer de Mallorca.

Tipografia «L'AVENÇ»: Ronda de l'Universitat, 20, Barcelona. — Telefon 115